

Ørland kommune
Postboks 401
7129 BREKSTAD

Ansvarlig advokat:
Arild Paulsen

Vår referanse:
11699

Deres referanse:

Trondheim
29. august 2014

HØRINGSMERKNAD TIL NY KOMMUNEPLAN ØRLAND 2013 – 2026

Innledning

Denne høringsmerknaden inngis på vegne av Snorre Fremstad og Odd Kristiansen, begge med adresse 7140 Opphaug.

Merknaden gjelder kommuneplanens arealdel, planbeskrivelse og planbestemmelser punkt 4.7 som lyder slik:

4.7 Vindmøller

Til gjeldende kommuneplans arealdel er det utarbeidet kommunedelplan/temakart vindmøller (datert 7.1.2005) med tilhørende kriterier for etablering av småskala vindkraftverk. Det har i senere år vært henvendelser om å føre opp nye vindmøller. Nye føringer fra Luftoperativt inspektorat (LOI) sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra ØHF (jf. planbeskrivelse for reguleringsplan ØHF, pkt. 4.5.3). Det gjør det uaktuelt å legge til rette for nye vindmøller gjennom kommuneplanens arealdel. Gjeldende kommunedelplan/temakart vindmøller (datert 7.1.2005) videreføres ikke.

Gjeldende kommunedelplan for småskala vindkraftverk

Det skal bemerkes at kommunestyret ved vedtakelsen av gjeldende kommunedelplan for småskala vindkraftverk (2005) har foretatt arealmessige vurderinger knyttet opp mot mindre vindkraftanlegg, der hensynet til miljø- og samfunnsinteresser er vurdert opp mot hverandre. Hensynssoner i forhold til Forsvarets aktivitet er også utredet og vurdert. På bakgrunn av en samlet vurdering av utarbeidede kriterier har man kommet frem til områder som er egnet for småskala vindkraftverk.

I forhold til flytrafikk, radarstasjoner, sambandstjenester og øvingsaktivitet fra Forsvaret er følgende kriterier vurdert i forhold til egnet areal.

- At det aktuelle området ikke er til hinder for flytrafikk
- At arealet ikke er til vesentlig hinder for radartjenester og sambandstjenester
- At forsvarets øvingsaktivitet skal kunne fortsette som før.

Brattørkaia 17 b
Postboks 1280 Pirsenteret
7462 Trondheim
T + 47 73 84 58 00
F + 47 73 84 58 01
E-post: post.trondheim@svw.no

Org. nr. 985 851 514 MVA

www.svw.no

Av grenseverdier er det lagt til grunn:

- Ingen etableringer høyere enn kote 52,2 m vest for linje D-E-F. Ingen etableringer mellom linje D-E-F og A-B-C.
- Ingen plassering i direkte konflikt med link og radarstasjoner
- Ingen etablering i eller i direkte kontakt med Forsvarets skytefelt.

Snorre Fremstad og Odd Kristiansen har i tillitt til vedtatte plan søkt om å få etablert småskala vindkraftverk på sin eiendom. De har lagt betydelig ressurser og investeringer i arbeidet. Jeg vil komme tilbake til dette.

Forsvarets syn på saken.

Det skal innledningsvis bemerkes at de uttalelser som foreligger fra Forsvaret ikke er totalavvisende i forhold til etablering av småskala vindkraftverk.

Jeg hitsetter planbeskrivelser for reguleringsplan ØHF, pkt 4.5.3:

4.5.3 Vindmølleplan (kommunedelplan)

Ørland kommune har utarbeidet et temakart Småskala vindkraftverk, vedtatt i 2005. Planen går på tvers av Fylkesdelplan vindkraft Sør-Trøndelag, da den gir en åpning for etablering av vindmøller i kommunen. Konfliktområder er angitt i planen. Innenfor konfliktområdene stilles krav om reguleringsplan. Det er etablert en forbudssone for etablering av vindmøller i innflyvingssonen for flybasen, som er vist på plankartet. Forsvarets/ Forsvarsbyggs uttalelse i prosessen sier bl.a. følgende:

Operativt sett er det ønskelig med så lave minima som mulig, slik at man kan komme ned under skyene og lande. Det å innføre kunstige hindre, i dette tilfellet vindmøller, som hever operative minima er derfor uheldig. Innenfor kritisk område for TACAN, som vist på kart, kan Luftforsvaret ikke akseptere noen form for vindmøller, da det vil få stor betydning for innflygingsprosedyrene og landingsminima ved ØHF. Vest av linjen D-E-F kan LOI akseptere vindmøller på inntil 52,5 meter total kotehøyde. Øst av linjen A-B-C kan LOI akseptere vindmøller, men LOI mener likevel det er uheldig med slike kunstige luftfartshinder og at nye vindmøller bør plasseres så langt utenfor kritisk sektor som mulig. LOI forutsetter at vindmøllene blir merket iht gjeldende regler gitt i «ICAO annex 14, Volume 1, Aerodrome design and operations». LOI presiserer at dette skrevet kun tar for seg problematikken med vindmøller som luftfartshinder i forbindelse med inn – og utflyging fra ØHF. Andre elementer som f.eks. radar og link problematikk må taes opp med sentral høringsinstans (FB), i hver enkelt konsesjonssøknad.

Nye føringer fra Luftoperativt inspektorat (LOI) sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra ØHF.

Forsvarsbygg har i brev til Odd Kristiansen datert 15.mai 2014 meddelt at luftforsvaret ved Luftoperativt inspektorat er i ferd med å utrede potensielle problemer som vindturbiner kan skape i nærheten av militære flyplasser. Dette gjelder blant annet operative forhold som luftvern og radar. Det er videre presisert at Forsvarsbygg må avvente realitetsbehandling av vindturbiner i Ørland kommune inntil det foreligger en restriksjonsplan for kampflybasen, og inntil resultatet av Luftforsvarets utredningsarbeid foreligger.

Vedlegg 1: Brev fra Forsvarsbygg til Odd Kristiansen datert 15.5.2014

Sør – Trøndelag fylkeskommunes syn.

Sør – Trøndelag fylkeskommune har i vedtatt plan “Fylkesdelsplan Vindkraft Sør-Trøndelag 2008 – 2020”. I dette plandokumentet viser en til at en generelt fraråder enkeltturbiner eller småanlegg (under 10 MW). I “ Regional plan klima og energi i Sør-Trøndelag 2010 – 2014” understrekes at en ikke tilrår å arbeide aktivt for en bred utbygging av småskala vindkraftverk, men åpner for en drøfting dersom en i kommuneplansammenheng dokumenterer et lavt konfliktnivå.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har i brev til Ørland kommune datert 12. juni 2011 gitt tilbakemelding om at de ikke vil gå imot omsøkte tiltak for småskala vindkraftverk. Det vises i brevet blant annet til at Ørland kommune, i samarbeid med Fylkeskommunen, har gjennomført en kartlegging av konfliktnivået i forbindelse med utbygging av småskala vindkraftanlegg. Det er vist til at omsøkte anlegg fra Fremstad/Kristiansen vil ligge i område som ikke er definert som konfliktfylte.

Vedlegg 2: Brev fra Sør-Trøndelag fylkeskommune til Ørland kommune datert 12. juni 2011.

Betydning for lokal strømforsyning.

Verken Fosen Kraft eller TrøndeEnergi har hatt innvendinger til småskala vindkraftverk på Ørlandet Fosen Kraft har uttalt at småskala vindkraftverk vil gi et positivt bidrag til deres 22 kV høytspennett

Vedlegg 3: Brev fra Fosen Kraft til Snorre Fremstad datert 23.9.2011.

Forslag til nye retningslinjer fra Olje og energidepartementet og Kommunal og moderniseringsdepartementet.

Olje og energidepartementet har den 26.4.2014 sendt ut et høringsnotat hvor de foreslår at konsesjonsgrensen for vindkraftverk økes til og med 1 MW installert effekt. Det foreslås samtidig en begrensning på maksimalt fem vindturbiner innenfor hvert prosjekt. Med en grense fastsatt som maksimal installert effekt blir det en klar ansvarsfordeling i saksbehandlingen av vindkraft mellom kommunene og NVE. Departementet har i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet en veileder for kommunen for å sikre likebehandling, forutsigbarhet og kompetanse i saksbehandlingen. Høringsfristen for forslaget er 25 september 2014.

Det var hensynet til småskala vindkraftanlegg som motiverte endringsforslaget. Det ble fremhevet at et hovedmål i energipolitikken er å legge til rette for en effektiv, miljøvennlig og sikker energiforsyning, herunder at småskala vindkraft kan være et viktig bidrag til lokal verdiskapning, for eksempel i landbruket.

Det henvises i denne sammenheng til veileder for kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg som følger som

Vedlegg 4: Veileder for kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg.

Innledningsvis vises til at kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg alltid vil være en byggesak. I den veileder som er utarbeidet fra nevnte departementer er det under pkt 2.5 vist til at det er hensiktsmessig at kommunen gjør nødvendige planavklaringer i forbindelse med kommuneplanen. Departementene har lagt vekt på forutsigbarhet for utbyggere og andre aktører, og hvor det foreligger regionale planer med hensyn til mindre vindkraftanlegg, **bør dette følges opp ved revidering av kommuneplanen.** Hvilke arealformål som er hensiktsmessig i de enkelte områder, vil avhenge av hva som er hensikten med etablering av vindkraftanlegget. Anlegg som faller inn under landbruksbegrepet, kan behandles og avklares etter pbl § 11-

7 nr 5 Landbruks, natur og friluftsmål. Det er vist til at dette arealformålet kan benyttes der vindkraftanlegget kan knyttes til gårdens ressursgrunnlag og benyttes i etablert landbruksdrift.

I veilederen punkt 3.14 er forholdet til luftfart, kommunikasjon og forsvarsinteresser behandlet. Det er her fremhevet at virkningene av småskala vindkraftanlegg på luftfart og elektroniske kommunikasjonssystemer vil avhenge av totalhøyden på det enkelte anlegg og aktiviteten i området. Generelt vil småskala vindkraftanlegg være av en slik karakter og skala at det ikke medfører vesentlige virkninger for denne typer installasjoner, men det er viktig at det undersøkes i hvert enkelt tilfelle. Det er anbefalt at vurderingen gjøres i kontakt med relevante aktører, og inkluderer hvordan planjusteringer eller andre avbøtende tiltak kan redusere evt. virkninger.

Omsøkt anlegg

Snorre Fremstad og Odd Kristiansen søkte den 18. mai 2011 om å få bygge og drive 6 vindmøller på gnr 76 bnr 15 og 16 i Ørland kommune. Søknaden ble den 20. juni 2012 revidert til å gjelde 3 vindmøller. Tårnet har en høyde på 40 meter og rotorbladet en diameter på 37 meter. På aktuelt gnr/bnr er det i dag en mølle i drift. Det omsøkte areal for plassering av vindmøllene er innenfor det areal som i gjeldende kommunedelplan tillater etablering av vindmøller. Kristiansen/Fremstads søknad er fortsatt ikke ferdigbehandlet. De er kritiske til saksbehandlingstiden, at utvalgslederen i sin siste innstilling og argumentasjon går mot gjeldende kommunedelplan vedtatt av kommunestyret og at Fremstad/Kristiansens dokumentasjon ikke er viet tilstrekkelig oppmerksomhet i saksfremstillingen ut fra objektive saksbehandlingsskriterier. Det kan kort bemerkes at det omsøkte tiltaket ligger i ly av Lerberen, og trolig ikke vil virke forstyrrende på luftvern og radar. Det ligger utenfor inn- og utflygnings soner til flyplassen. Vindmøllene vil plasseres innenfor en radius på 1000 meter og i tilknytning til en allerede etablert mølle. Støy – og skyggekast viser at møllene ikke vil virke forstyrrende inn på naboer. I tillegg har både Fosen kraft og TrøndeEnergi uttalt at anlegget vil være positivt for lokal strømforsyning. Vindkraftanlegget vil være en del av ressursgrunnlaget i landbruksnæringen.

Oppsummering/Forslag til endring

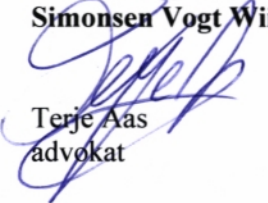
Det vil være et inngrep i kravet om forutberegnelighet i kommunal planforvaltning om det ikke åpnes for etablering av småskala vindkraftverk i ny kommuneplan. Forslaget som pr. i dag foreligger synes basert på en forenklet fremstilling.

Etablering av ny kampflybase kan nødvendiggjøre en mer restriktiv tilnærming enn det som er lagt til grunn i tidligere planverk, men uttalelser fra Forsvaret åpner for etablering av småskalavindkraftverk etter en konkret vurdering.

Det foreslås at det i ny kommuneplan åpnes for at småskala vindkraftanlegg behandles og avklares etter pbl § 11-7 nr 5 Landbruks, natur og friluftsmål med tilhørende bestemmelser jf. § 11-11. Dette arealformål kan benyttes der vindkraftanlegget kan knyttes til gårdens ressursgrunnlag. Anlegg som ikke faller inn under landbruksbegrepet kan, hvis det er hensiktsmessig, behandles og avklares etter pbl § 11-7 nr. 5 Landbruks, natur og friluftsmål samt reindrift med underformål b) areal for spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv. jf § 11-11 nr. 2.

Dette vil til en viss grad ivareta forutberegneligheten i gjeldende kommunedelplan for småskala vindkraftanlegg og samtidig hensynta evt. utvidede restriksjoner fra Forsvaret.

Med vennlig hilsen
Simonsen Vogt Wiig

Terje Aas
advokat